

MS

Tėvynė
kasztūja dōl
neprigalinczty
prio Susiv. L. A.
ant mety 10 c.

TĖVYNĖ

Apgarsinimu
— prekė: —
1 colla 1 kart
\$1,00
1 colla per mety
\$8,00

LITERATUROS MOKSLO IR POLITIKOS MENESINIS LAIKRASZTIS

ORGANAS

„Susiv. Lietuviu Amerikoj“

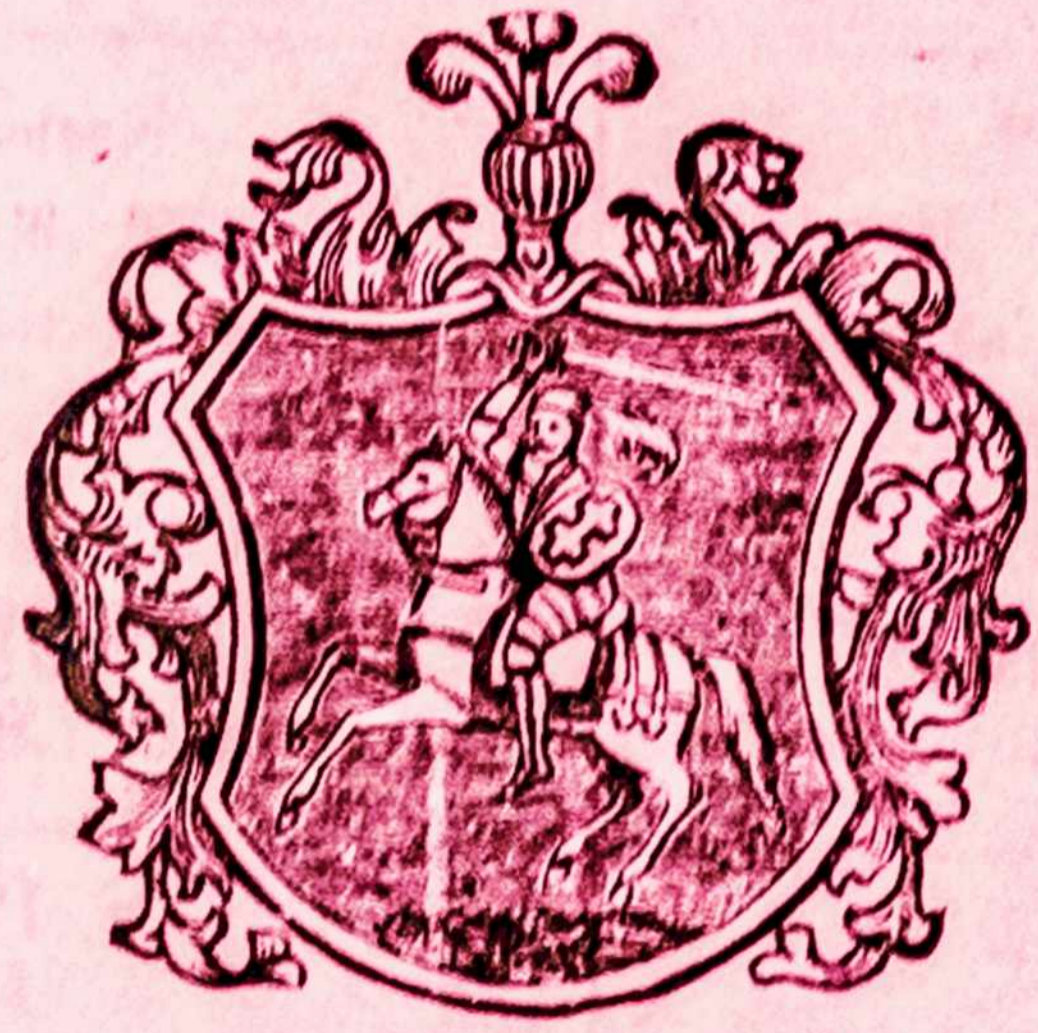
Isleidžiamas kasztais

„Susivienyjimo“

Entered as Second class Matter at the Post Office at MtCarmel, Pa.

LIEPOS

Metai I

No 7

1896 m.

Siuncziant pinigų ir rasztus į redystę „TEVYNĖS“ reikia padėti tokį antraszą:

REV. JONAS ŽILINSKAS.

MT-CARMEL, PA. Bx 103.

ADRESAI

VIRSZINIŲ „SUSIV.“ LIETUV. AMERIKOJE.

Prezidentas

Rev. J. Žilinskas, Box 103.
Mount Carmel, Pa.

Vice-Prezidentas

Nikod. Olszinskas,
825 St. Clair str., Cleveland, O.

Sekretorius

Jurgis Kazakevyczia,
P. O. B. 891 Hazleton, Pa.

Kasierius

Jūzas Milianckas, 308 W. Centre str.,
Mahanoy City, Pa.

Knigius

Rev. A. Burba, L. Box 1053
Plymouth, Luzerne Co. Pa.

Rev. S. Pautienius,
Mahanoy City, Pa.
Silv. Bružis.
Shamokin, Penn'a.

Kasos
apiekunai:

DAINOS

Vargo mergytės)*

(lietuviskųjų kanklių aidai.)

Dalis IV.

(tąsa)

Laimužė žaidžia,
Pakel', nuleidžia,
— Svarsto žmonelių dalį;
Labjausiai geidžia
To, ko ingyt negali.

Norėjo ponas
Prasciokę vesti
— Ji už jo netekėjo;
Ji netekėjo,
Ponas mylėjo,
Jos vis labjaus norėjo.

„Kinkykit, sako,
Margą karietą,
Balnokite žirgelį,
„Eikit jieszkokit,
Eikit atveskit
Man svotą ir pirszlelį.

„Svotai svoteli,
Pirszly pirszleli,
Darykite rodele.
„Važiūkit, jokit,
Jokit svocziokit
Man prastuno dukrele.

„Bet kaip nujosit
Pas prastunelį,
Nestokit prie darželio,
„Prie rutų daržo,
Prie naujo svirno,
Stokit prie pat namelio.

„Iszeis tėvelis,
Iszeis mocziutė,
— Su jais viską darykit,
„Jūs pavaisykit,
Apdovanokit,
Dukružėlės praszykit.”

Dėlei dyvų, dėl padyvų,
Visaip sviete buna.
Dėlei dyvų ponas siuntė
Pirszlius pas prastuną.

Dėlei dyvų dukruželę
Norėj nog jo gauti,
Dėl padyvų už tat turtais
Jį žadėj apkrauti.

Bet dėl dyvų be padyvų,
Nors maldau, netleido,
Prasciokėlis turtų nėmė,
Dukrytės neleido.

„Nesigėdžiu asz priesz poną
Dukružės žemumo.
Nematau, girdi, svietelyj'
Begalio skirtumo.

„Žemas stonas, augsztas ponas
Gal sueit į draugę,
Bet prasciokų dukružėlės
Ne dėl ponų augę.

„Per prasta mat jų kilmelė,
Kad ponams patiktu,

*) Rinkėjas šitų dainų prisiuntė į redystę laiszką, skųsdamasia, kad per neatsargumą mes dainų antgalvj buvom netikusial sukraipę, todėl szlame numeryj klaidą pataisome. Red.

Per daug tiesmuka szirdelė,
Kad turtingoms liktu.

„O nors kartą tiktu, liktu
— Visados negali,
Pons prascioke apsidžiaugęs
Vis pastums į szalį.

„Žemas stonas, augsztas ponas
Kiekviens ras sau draugą,
Bet praščiokę dukružėlės
Ne dėl ponų auga.”

Ir neleido, nesutiko....
Nors pons szirdo, pyko,

Kad jo geismas niszsipildė,
Jo noras n'invyko.

Sakė, gūdės, kad paszvesęs
Visą savo galą,
Kalbėj', gyrės, kad mergytę
Gausęs per nevalę.

Nenorej', giridi, tekėti,
Turės verste eiti,
Nenorejo ponia buti,
Turės but tarnaitė.”

(toliaus bus)

FOURTH OF JULY.

Nors gyvenu dideliame mieste, vienog szymet iszkilmių ir parodų „fourth Julajaus” bucziau nematęs. Tą dieną mat, isz vakaro nuvargęs, labai ilgai miegojau.

O koki sunkų turėjau miegą!?! Koki baisus sapnai manę tą dieną kankino!?! Rodėsi man vis tik dumai, szaudyklės, armotos, kraujas, musztynės ir karės, o asz to visko teip bijausi!.. Ir į Ameriką jog ne nog ko kito, kaip tiktai nog visko, nog karumenės pabėgau!.....

Pirmiausiai man sapnavosi toj' valanda, kada asz bėgau į Ameriką,

Jau rodos, viskas buvo surengta, sadaryta: vežimas pakinkytas, drapanos ir daigtai sudėti į krepzsius — jau tik sėsti ir vaziuoti į Eitkunas.... Kaip sztai nė isz szen nė isz ten pasirodo žandarai.

Mano tėvukai kurie buvo pasirengę manę iki Eitkunų lydėti, pamatę žandarus pradėjo verkėti, eimanūti.... Bet žandarai, nepaisydami ant aszarų, jūs atstumė, o kad neverktu

už dyką, vienas iš jų po du syk sugraudino senokus nagaika. Manę-gi paėmė, apvilko rudine, apavė ilgais batais, nuvežė, rodos, į didelį miestą ir įstatė į eilias pulkų kareivių, o į rankas man bruko ilgą didelį karabiną, ir szoblę, ir revolverį... Asz drebėjau ir anų pabuklių neėmiau.

Tada atėjo į tą vietą koks ten augsztas szlipūtas apicieras, ir žandaras pasakė jam, kad asz bijausi ginklų.

Liepė tada tas augsztasis apicieras iszvesti manę už miesto, o sykiu su manimi liepė iszvesti isz kalinio vieną iszblyszkusį kareivį ir padūdamas man į rankas szaudyklę, tarė tas augsztasis apicieras:

„Szis iszblyszkęs kareivis ir bijojos ginklų ir nenorėjo eiti į karę, užtat turėjo deszimtį metų kalinyj sėdėti, — užszauk tu jįjį dabartės, o jei neužszausi, eisi ir tu kartu su jūmi į kalinį....

Asz da labjaus pasibaisėjau, mecziau szaudyklę ir pradėjau bėgti.

Keli platburniai maskoliai leidosi paskui manę, sugavo, padarė tūj neva karės sudą ir apsudyjo manę ant suszaudymo.

Ir rodės man vėl, kad aprėdė manę myrio marszkiniais, placziais kaip maiszė, ilgais kaip dvylika mastų, su ilgoms placzioms rankovėms, kaip rankovėmis popo rubų. Iszvedė manę į laukus, su anomis placzioms rankovėmis pririszo prie stulpo. Akis apdengė skara ir liepė kareiviams į manę szauti.

Už ką.... Už tai, kad asz nenorėjau į kitus szauti! Tokia tai sviete teisybė ir toks žmoniszkumas.

Laimė tik, kad tai nebuvo teisybė, o tik sapnas.

Bet, Dieve mieliausiasis, kiek tat ir iszteisybės randas panėszių atsitikimų placziame, margame svietelije. Kiek žmonių pražuna neteisingai vien tik dėlto, kat nenori žudyti ir skriausti artymą, dėlto kad neapkenczia terionybės, o užtaria tiesą.

Tas sapnas prasiblaivė, isznyko, — užėjo kitas da bai-

sesnis

Apsireiszkė man, kaip ir kokis maisztas, lyg skerdynė.

Rodės, kad pulkai žmonių lietuvių stovi susitelkę pas kokį ten didelį namą — kaip ir rotužią, kaip ir pas Kražių bažnyčią, kaip ir pas kokią spaustuve lietuviszkųjų laikraszczių. Stovi ir ginasi nog užpūlikų — maskolių.

Riksmas, verksmas ir dejavimas neiszpasakytas, ale de jūja ir verkia, rodos tik musiszkiei, o maskoliai vien jūkiasi ir szaiposi szėtoniszkiei.

Po valandai skerdynė aptyko, o nurimę žmonės, rodos susirinko į kokį ten didelį miestą, kaip ir Vilnių, kaip ir Kaurną.... Susirinko ir pradėjo rodavoties terp savęs, o roda buvo tokia:

„Kam, sako, mes turime laikyti maskoliszkus gubernatorius, kurių nenorime. Kuriūs mums kasžin kas isz kur prišunczia? Toki užmesti ant mus sprando valdonai apie mus neboja, jie žiuri tik savęs. Jie mus, mes jų nesuprantame. Ar negeriaus, kad sykį anų atsibodėtume, o į jų vietą iszrinktume sau isz savo žmonių gubernatorius, kokius mes geidžiamė?“

Bet kaip tik, rodos tūs žodžius žmonės isztarė, tūj pakilo, pasirodė kareiviai, kaip ir audra kokia ir ėmė neapsiginklavusius žmones skersti.

Už ką?

— Už tai, kad norėjo turėti gerą gubernatorių.

Matydamas tą skerdynę asz lyg pradėjau bėgt ir pamislyjau tik per sapną: O Vieszpatie, Vieszpatie, kadagi persipildys miera Tavo kantrybės ir kada Tu mus nog mūsų ne prietelių atliūsūsi?

Tu Dieve galingiausiasis, sutvėrei žmogų liūsu, Tu davei jam liūšą valę, Tu tankiai didžiausias žmonių silpnybes lyg regėte neregėjęs praleidi, Tu dovanoji žmonėms sunkiausius nusidėjimus, o praszantiems, meldžiantiems Tavęs ką naudingo niekad neatsakai; kodėl-gi svietiszkos valdžios, kurios sakosi Tavo įstatymais rėdancziosi, kodėl jos turi savyje teip

mažai mielaszirdystės ir teisybės? Kodėl jau tankiai netik kad savo padonams nedūda liūsybės veikti, bet, kad galētu teip kaip Tu perimti žmonių nūmones, ir mislyti liūšai uždraustu.

Teip bedumojant regėjimas prasiblaivė. Įmigau. Bet mane vis baugino kasžin koks oszimas, ir lyg parako dumai svaigino vis man galvą — vėl pradėjau sapnūti.

Szis paskutinis sapnas buvo baisiausias.

Kasžin kaip ir isz kur atsiradau, rodos Europoje, kokiam ten klonije, lyg pas upę Reną, lyg pas Dunoju, lyg pas Vyslą....

Iszvydau ten daugybę kareivių, sustojusių priesz vienas kitą. Buvo ten kareiviai visų tautų, isz visų žemių. Buvo vokiecziai, prancuzai, anglai, maskoliai. Su maskoliais buvo fynai, lietuviai ir lenkai. Buvo austrijokai, valakai, iszpanai, szvedai, norvegai, danai, holenderiai ir belgai. Buvo serbai ir bulgarai ir grekai. Buvo turkai. Buvo tautos Afrikos, Australijos ir Azijos — kynai su japonais — tik amerikiečių isz Suvienytų Valstijų sziaurinės Amerikos, rodos, taip kaip nebuvo.

Visi tie kareiviai stovėjo priesz vienas kitą, apsiginklavę yvairiausiaiis yrankiais, yvairiausiaiis ginklais. Yvairiausiaiis buvo apsirede: vieni baltai, kiti jūdai, kiti mėlynai, kiti raudonai, kiti žaliai, kiti maiszytai, margai. Turėjo kanūlias visokias, visokio sztamo szaudykles ir revolverius; visokias bombas su paraku ir dinamitu; visokius ginklus dėl kirtimo ir durtuvus dėl durimo.

Asz į tą visą žmonių gaują veizėjau ir stebėjausi.

Tik sztai su sykiu kasžin kas stojosi: — visos anos minios kareivių pradėjo muszties ir szaudyties. Klonije kilo baisiausias truckszmas. Asz pabugau. Plaukai ant galvos pradėjo sziauszties.

„Už ką jus czion kaujatės?“ — paklausiau vieno arti stovinczio apiciero.

„Už vaidus ant nesutikimų,“ kvailai anas sumurmėjo

ir nusiskubino į kovą.

Vaidai, nesutikimai — pamislinau — kiek jie žmonėms blėdies atgabena.

Bet kiek tai blėdies žmonės apturi tada, kad tautos pradeda vaidyties, Kada vainos — karės kyła?... Kiek tai tada aszarų bereikalo iszlieja. Kiek žmonių turtų su dumais su vėju supleszka, suruksta. Kiek jaunų žiedų, — žmogaus gyvasziu, pirm laiko buna nuskintų, sukapotų?

Ir kam tos vainos, kam karės? Žmonės jug ne gyvuliai, kad vienas kitą badytų. Ne žmogžudžiai, kad vienas į kitą szautų? O vienog teip yra.

Ciecoriai, karaliai, jenerolai — jų rankose valdžia — iszdūda tiesas, kad kiekvienas, kuris užmusz žmogų, ant kartuvių eitu. O patys tukstancziais žmones musza, žudo, kitiems žudyti liepe ir už tad dar savę auksiniais kryžias apkarsto....

Teip sau per sapną misliau,

Bet sztai umai viskas persikeitė, susimaiszė. Kilo riksmas, szuviai ir rodės man, kad visos tos gaujos kareivių bėga prie manęs, kad manę nubaigti už aną nelabą mislį. Asz sudrebėjau ir.... pabudau....

Ugi, poteisybei, girdžiu szaudymas, rėkimas, pypimas. Nesusigriebiu nė kur esmi, nė kas darosi. Matau tik, kad sapnas persikeitė į teisybę. Kas, kur, ką?....

Persigandęs pribėgau prie lango ir iszsireiszke viskas: atsiminiau, kad asz esmi liūsoj Amerikos žemėj, kad czion szuviai žmones nebaugina, tik labjaus bovina, kad tas visas trukszmas, lermas kilo ne isz ko kito, kaip tik isz parodų „fourth džiulajaus.“

Isz ulyczių į ulyczias tėsėsi parodos ilgomis ailiomis, rodės bepabaigos, be galo. Margiausiai apsiredžiusios, jūkingiausiai pasipūszusios.

Kokių ten drapanų, kokių neszenijų nebuvo visų tautų, visų szalių, visų laikų, vienas už kitą navatnesnis, vienas už kitą jūkingesnis. Žaidė, pypė, cypė, dudavo, talaeavo ant visokių dudų, visokių birbynių, vienas kitą perrėkdamas.

Tukstancziai žmoniu iszsipylė ant ulycziu, kad prisiziu-
reti tai jukingai liusybes dienos parodai ir jukesi, bet jukesi
visi ne isz parodos jukdariu, tik labjaus isz tu i kuriu rubus
jie buvo persirenge — isz visu tautu, kad tos iki sziol nemo-
kejo ir nemoka sau tokios kaip jie, amerikiecziai liusybes
igyti.

Sztai, tarpu visu tu parodos eiliu, pagalios pasirodo aug-
sztas vezimas, iszpuzta pastova, o ant tos pastovos skaisti
grazi merga, graziausia isz mergu viso miesto, stovi pasire-
musi ant auksinio stulpo ir szviesia, linksma akia veizdi i
pryszaki. Rankoj jieszmas — lengvos valdzios zenklas.
Ant galvos karuna, — garbe laisvos zemės, o link karunos
iszriestas paraszas zodzio liusybe „*LIBERTY.*”

Ziuredamas i ta paskutini parodos paveikslą nusiszypso-
jau ir pamisliu: O duk Dieve, kad visu myletoju liusybes
sapnai pasibaigtu szitokiais liusybes regėjimais, kaip szendie
mano sapnai pasibaige. M. Jonas.

SENOVES LIETUVA.

Tie vel isz kunigu, kurie buvo siuntiniais Krivu—Kri-
vaiczio arba sziaip augsztesniuju kunigu vadinosi *Zygoniais*.
Jie neszė su savimi krivu valdzios zenklą „kreivą lazda,” ap-
reikszdami „virszaicziu” t. y. vyresniuju norą, arba kviesda-
mi žmones i „krivulia,” ant susirinkimu.

Apart tu zymesniuju buvo da maziaus zenklyvi kunigai,
kaip ligusoniai, daktarai, ligonius gydantieje, burtinykai ir
visokie raganiai ir uzžadetojai. Buvo teipgi merginos kurs-
tanczios szventnycziu arba zinycziu rusiuse szventą ugni, ku-
rios vadinosi vaidelutems arba vaidelytėms, tos amžina cys-
tata uzlaikydavo.

Vadai karėse.

Krivu—Krivaicziai, iszrinkti visos tautos kunigais, val-
dzia turejo didele. Bet kaipo dievu valia pildantieje jie ra-

miai ir teisingai ir szventai valdė.

Stipri turėjo buti valdžia teipgi ir žemesniųjų kunigų, kuriūs niekas kitas, kaip tik žmonės patys įstatydavo, o kurių sykį įstatę turėjo klausyti.

Bet jeigu kilo kokis paojus, tada, kaip matėme, tie kunigai, o svarbiūse atsitikimūse ir patsai Krivų—Krivaitis, kvietė žmones į krivulę ant rodų.

Didžiausiais tokiais paojais, buvo paskesniūse laikūse priesų užpūlimai.

Pietvakarinėse Europos szalyse gyventojai greitai pradėjo daugintis ir jie tatau užeidami ant lietuvių ėmė stumti jųs toliaus į rytus, norėdami patys jų vietas užimti.

Ant krivulių todėl mus proseniai, išsirinkdavo sau rodą, kurs turėdavo atsižymėt drutumu ir narsumu ir tas vedavo tų visus kariauti priesą.

Iszginęs priesus isz tėvynės rubežių jeigu toks vadas užgrobavo grobį, tai pusę ano atidūdavo kunigams ant aukų, o kitą pusę išsidalinęs su savo draugais, gryždavo vėl namo prie ukės.

Pradžia svietiszkos valdžios.

Užpūlimai isz pietų, ypatingai isz vakarų, budavo vis tankesni ir tankesni. Pas lietuvių susiedus kilo mislis, bet tiesiog kad jųs pavergti. Matydami, kad lietuviai lėtai ir ramiai gyvena, nė ciecorių, nė kareivių arba vaisko neturi, mislino, kad jiems labai lengvai pareis apimti Lietuvą.

Taigi pradėjo jie pulties pirmiaus ant Ramavo, ant Rusnės salos pastatyto, kur gyveno Krivų Krivaitis ir privertė jį isz ten iszeiti,

Krivų Krivaitis perėjo į kitą ir paskui vėl į kitą vietą vis gilyn į Lietuvą kavodamasi.

Bet kada praszaliečiai vis ir vis nepaliovė ant mus prosenių užpuldinėję, vienas isz sudžių Vaidelutis (kiti raszo Vaidevutis) brolis tūm tarpu beesanczio Krivų Krivaiczio, su jo matyt pagelba, likos aprinktas nūlatiniu vadu, tai yra

vieszpacziu tautos, ir nog to laiko matome Lietuvoj dvi valdžias teip kaip ir pas kitas tautas: valdžią dvasiszka ir valdžią svietiszka.

Padėjimas Lietuviu Rusu vieszpatystėj.

Pabaigoj praėjusio mėnesio iszėjo Amerikoj kniga parazyta maskoliszkaj kalboj, žinomo maskolių literato, didelio politikieriaus, Grovo Lelivos.

Iszdavė tą knigą, savo kasztais literaliszka liet- draugystė, kuri tebėr kaip ir Susivienijimo kūpa.

Kniga toj dalinas į dvi dali. Pirmoj dalyj perstatyta prietikiai lietuvių ir maskolių. Ir taip, pirm daugelio metų lietuviai buvo galingi ir turėjo po savo valdžia didesnę dalį Rusijos. Lietuviai vienog, budami rusų vieszpacziais, nepersekiojo anė rusionzkajo liežuvio, anė rusionzkajo tikėjimo, anė rusionzkajo raszto, anė rusionzkųjų paproczių, — visame buvo rusams prielankus ir rusionzkas apszvietimas ir iszsilavinimas Lietuvoj labjaus žydėjo, nėj paczioj Rusioj.

Kodėl — klausia Grovas Leliva — dabartės, padėjimui persimainius, kada maskoliai gavo virszų ant lietuvių, kodėl jie nepasielgia su lietuviais teip, kaip lietuviai su jaisiais elgėsi? Kodėl jūs persekioja neteisiam ant kiekvieno žingsnio.

Taigi antroj knigos dalyj iszdėti tie visi persekiojimai, kuriūs lietuviai turi nukęsti nog maskolių.

Pirmiaus maskoliai tyczia laikė lietuvius už lenkus ir kaipo lenkus, kaipo maisztinikus jūs persekioja: neprileidžia prie urėdų, o kas arsziausiai nedaleidžia lietuviams pirkti Lietuvoj žemę.

Antra, persekioja jūs kaipo katalikus: užgina iszkilmingas tikėjimo apeigas, griauja bažnyczias, persekioja kunigus.

Treczia, persekioja lietuvius, kaipo tautą: nedaleidžia mokslinėse mokyti vaikus lietuviszkai, verczia lietuvius rusionzškai melsties ir kalbėti, o vyriausiai užgina, lietuviams,

spaudyti lotyniskoms literoms knygas ir laikraszczius,

Tokia tai yra tos knygos ytalpa. Da mes iki sziolaik tokio uztarymo pas svetimtauczius neturejome ir tikimes, kad supazindinus svetimtauczius su mus padėjimu ir musų geidavimais, toj kniga atnesz del lietuvių didelę naudą.

PETICIJA PAS CARĄ.

Nutarimas pereito Susivienijimo Seimo, kad nusiusti pas carą peticiją, iszreiskiant jam lietuvių padėjimą, padarė didelį triukszmą tarpe Amerikos lietuvių. Ypatingai pasirodžius Garse p. Didinschio projektui.

Centralizskas Susivien. komitetas aiskino tada lietuviams, kad Susivien. su tūm p. Didinschio rasztu nieko neturi, bet užsiėdusi gauja, Susivien. neprieteliai, neklausė ir Susivien. dergė nemilaszirdingai.

Susivienijimas, centr. Susivien. komitetas, pasiryžo tada viską ik laikui nukesti, žinojo, kad įpykusį szunį sunku nužadyti, kad nelotu, o tūm tarpu sau ramiai dirbo — vaisiumi to darbo yra virsz minėta kniga, rusionzkaj kalboj paraszyta apie „padėjimą lietuvių rusų vieszpatystėje“, prie kurios iszdavimo, teisybė, netiek Centr. komitetas, kiek szeip geri lietuviai, stiprus tėvynainiai prisidėjo.

Toj tai kniga ir buvo dūta raszyti tame mierije, kad paskiaus ją nusiusti carui kaipo skundą, kaipo peticiją.

Taigi, knigai iszėjus, tūj likos suraszytas ir atspaudytas ant puikios popieros pas carą laiszkas, kuris žodis į žodį taip skamba: —Jo Ciecoriszka Didybei, Susivienijimo Amerikos lietuvių, ukėsų Suvienytų Valstijų, peticija.

„Perstatytoj sziumi knigoje, padėjimas lietuvių rusų vieszpatystėje“ iszreiksztas yra padėjimas mus tautos vieszpatystėje, kuri per Dievo apveizdą, pateko po valdymu ir kėravijimu Jusų Ciecoriszkos Didybės.

Kadangi tas padėjimas, ant kurio mus tauta suvis neuž-

sitarnavo, yra tokis, kad aną negalima ilgiaus kęsti, kadangi jis nesžas dideles kankynes mus tautos ir kenkęs jei neiszpaskytais materializškai, teipgi ir paczei rusų vieszpatystei dideliai vodijs; tai, pagal nutarimą ir pavedimą paskutinio Generaliszko Susivienijimo Seimo, mes iszdrysoms perstatyti Jusų Ciec. Didybei praszumą, kad peržiurėję ir apsvarstę szia kniğą, teiktumetės perkeisti ir palengvyti aną priklausią musų tautos padėjimą ir tūmi nuczystytumėt ir sutvyrtytumėt ryszius, jungenczius Ją su Rusų Imperija, o apie pasekmes szio praszymo, maldautumem dūti mums atsakymą per Rusizkajį Generalizšką Konsulį New Yorke.

Susivienijimo Amerikos Lietuvių
Centralizškas Komitetas.

Prispaudus Susiv. peczėti, peticija, kartu su kniğą, registravotoj gromatoje, likosi iszsiūsta į kanceleriją dėl priėmimo praszimų, *ant vardo paties ciecoriaus.*

Kad pritartu.

Kadangi kniğą „padėjimas lietuvių“ į Rusiją yra persiūsti, kaip nepaženklytą cenzura, antra, norėdami kad augsztesni maskolių urėdnykai apie ją, lygiai kaip ir caras tūj dažinotu, Central. Susivienijimo komiteto sanariai iszsiuntinėjo aną uždarytūse laizškūse visiems ministeriams, užregistravoję tik sziems keturiems: ministeriui justicijos, ministeriui vidurinių dalykų, ministeriui izdo ir ministeriui apszvietos. Iszsiuntinėjo taipgi daugeliui senatorių, terpu ir kunjgaikszcziai Mikalojui, caro dėdei, abiems sekretoriams carizškos kancelerijos dėl priėmimo praszimų, sziaip kelioms ytekmingoms ypatoms su lyberalizskesnėms pažvalgomis ir į visas redakcijas liberalizskesnių Maskolijos laikraszczių.

Prie kiekvienos kniğos ar tai raszydami atskyrioms ypatoms, ar redystėms laikraszczių, dėjome vis laizšką nog Centr. Susiv. Liet. komiteto, pažymėtą Susivien. peczėcziu. Laizškai, teip kaip ir pas carą, visi buvo spaudyti ir persta-

ezius padėjimą tautos teip užbaigiami: „meldžiame rėdystės (arba tamstos) perskaicius ir apsvarsčius szią kniğą, dapa-dėti mums isz savo pusės darbūties, kad perkeisti ir paleng-vyti aną sunkiausiajį mus tautos padėjimą”...

Tikimės, kad tas Susivienijimo užmanymas ir užmanymo atlikimas, nepraeis be naudos.

Emigrantu namai.

Nereikalauju raszyti apie jų reikalingumą: kiekvienas kuriam teko pereiti per rankas agentų (ypacz žydų,) kęsti caslegardėje, dakanotis po New Yorko urvus, gerai tai supras ir atjaus. Noriu tik privesti keletą perspėjimų prie klausy-mo, apie kurį jau raszosi apie pusę metų.

Kas turi įsteigti emigrantų namus? Be abejo visūmenė t. y. visi Amerikos Lietuviai, nes yra tai visūmenės reikalas, kurį pavieniui žmogui negalima atlikti be pinigų ir gerų no-rų, mums-gi, lietuviams, kaip žinome, tų dviejų daigtų visa-dos stoka. Bet syki įsteigti jie turi patys isz savęs užsilai-kyti, nes vėl negalimas daigtas, idant visūmenė isztesėtu su-szelpti visus emigrantus, kurie važiūja ir važiūs į Ame-riką. Mano nūmonė yra tokia; padaryti pradžia, padėt pa-matus po emigrantų namų turi lietuviszka visūmenė, — ant pirmos vietos, „Susivienijimas”, paskui draugystės, parapi-jos ir kiekvienas kunigas gali paaukauti (ir privalo) užsaky-ti savose bažnyčiose kolektas, paraginti draugystes paskirti kad ir mažą sumą namams. Tokiu budu galėtu susirinkti keletas szimtų, su kuriais jau galima butu atidaryti namus.

Namai turėtu but hoteliu, kuriame viskas, t. y. valgymas bei gulėjimas butu už pinigus, noris ir mažesnius, kaip ki-tur. Už dyką dūt bei daryti nieko neužsimoka, nes retai tik atvažiūja į Ameriką visai plikas, kitas-gi ir turėdamas pinį-gų, sakosi nieko neturįs, žinodamas, kad jį suszelps už dyką, ką parodė atsitikimai lenkų emigrantų namūse. Apart to vi-

si dabar važiūjantieji į Ameriką turi čia gimines arba pažįstamus; emigrantų namai galėtų pareikalauti mūsų giminių arba pažįstamų pinigų ant išpirkimo tikieto emigrantams, kurie arba neturėtų jų, arba turėtų neužtektinai. Galėtų ant galo ir patys namai išpirkti tikietą, bet po tą sąlyga, idant viskas būtų sugrąžinta. Emigrantų namai turėtų būti tikrai tarpiniku tarp emigrantų ir Amerikos gyventojų, teisinga ir pigi agentūra, apsaugojanti naujai atvažėvusius mūsų lupimo bei apgavimo paszlemėkų ir pakampinių agentų, kurių portiniūse miestuose kaip žinoma yra net per daug. Ne-reikalauju nė sakyti, jog namai galėtų pardavinėti šipkortes bei tikietus ant geležinkelių, siųsti pinigus į Lietuvą ir t. t., kas be abejo kupinai užklotų nepriteklių iš užlaikymo namų, per ką galėtų užsilaikyti be paszalinės pagalbos.

Namai turėtų būti po vyriausia kontrolia bei priežiūra „Susivienijimo.”

Ant emigrantų namų surinko jau p. P. Mikolainis iš Plymoutho Pa. \$8,95 bei Wilkes Barre'ių parapija, sumetė \$9,00, kurie tai pinigai guli Susiv. kasoje. Kas daugiau?

Reikale namų jau nevienas laužė plunksną, šaukė ir beldė prie publikos mielaszirdystės, bet su maža pasekme. Jeigu ir namo balsas praskambės be atbalsio, nenusistebėsiu, nes pripratęs esu prie stokos gerų norų mano tautiečių bei kurtumo jų jausmų visūmenės reikalūse, kurių vienog ydų laikas jau būtų senei nusikratyti, *Eikė.*

Praszo pagalbos.

Mieli Broliai: Antanas Reklegyčia, gyventojas Chicagos, lietuvis, gerai pažįstamas Chicagos Susiv. kŭpai, šaukesi prie visų Susiv. sąnarių, meldamas paszelpos.

Geležinkelis „Santa Fe” nelaimingai pervažėvo jam abi kojas, likosi pavargėliu, netur iš ko maityties, o badu mirti da nenori, taigi praszo susimylėjimo, almužnos. Prisiųskite, kurie po kiek galite, sudėję extra. Apieros bus apgarsytos Tėvynėj. — Siųskite pinigus ant kasieriaus arba prezidento vardo. *kn. J. Žilinskas.*

„Susiv“ reikalai.

Naujai prisiraszė, nog 1 d. Birželio iki 1 d. Liepos.

Baltimore Md. kŭp. 1 Grajauckas St. 2 Grajauckienė Mag. 3 Skladauc-
kienė Mar. 4 Galinaitis Jon. 5 Tamaszauckienė Saliomė. 6 Tamasziunas
Izid. 7 Udavyczia Alek. 8 Udavyczienė Kastė. 9 Martynaitis St. 10 Mar-
tynaitienė Mar. 11 Zinkevyczienė Ursz.

Pittsburg, kŭp. 1 Laucis Ant. 2 Jūdiszius Jūz. 3 Akucevyczienė
Mar. 4 Jacikas Jūz. 5 Astrauckas Aug. 6 Packevyczienė Juzė.

Liet. kol. Arkanso. 1 Urbus Jonas.

Shamokin. kŭp. 1 Valinskienė Ursz. 2 Zubrickas Pr. 3 Szalaszey-
czienė Katrė. 4 Laibinis Kaz. 5 Vaivada Pet.

Somersville Conn. 1 Samailaitis Pr.

Shaft, kŭp. 1 Kleiza Tam. 2 Bubnienė Kat.

Mt-Carmy. kŭp. 1 Bieliauckas Pet. 2 Snabaitis Jūz. 3 Sulzinskas
Jūz. 4 Navakauckas Selv.

Scranton, kŭp. 1 Bakunas Jon. 2 Bakunienė Julė. 3 Ardzevyczia
Jūz. 4 Ardzevyczienė Justė 5 Zemulis Ant. 6 Butkauckas Jon. 7 Kubilius
Jur. 8 Kubilienė Roz. 9 Tipczius Raul. 10 Laukaitis Vin 11 Radzevyczia
Jon.

Thomas W. Va. dr. sz. Jono: 1 Anickas Jonas 2 Uksas Jūz, 3 Gokas
Jon. 4 Galickas Jūz. 5 Valiukonis Kaz. 6 Kairunas Mik. 7 Garuckas Pet.
8 Staszka St. 9 Pūdziunas Jon. 10 Itinskas Jon.

Bostono kŭp. Nog kovo negarsyti: Szlimas Pilypas. 2 Szlimienė
Aloiza. 3 Bendoraitis St.

Baltimores, kŭp. prisiraszė: 1 Pledas Ant. 2 Pledienė Elzė. 3 Karasz-
kevycziutė Marė.

Vjso labo Birželio m. prisiraszė 57. Seni užsimokėjo 41.

*Sqanariai, kurie klaidingai buvo paširti ant iszbraukimo, yra tik
persikėlė į kitas kŭpas.*

Pittsburg: kp: Navickas Paul. Tuckahoe kŭp Jokubinas Jūz. į So-
mersville. Edwardsville dr. sz. Ant. Grigaliunas St. Gizzas Jon. Limkus
Jon. į Arkanzą. Plymouth Vol. dr. Burdulis Pet. prie dr. sz. Kaz. Radze-
vyczia Ant. pavien į sz. Kaz. dr. Elizabeth; Laucevyczia Jūz.

Iszbraukti isz Susiv. Scranton. kŭp.

Blažys V. Blažienė M. Szimkevyczia J. Paczkevyczia A. Paczke-
vyczienė Ona. Sabas J. Zimavyczia J. Zielionis A Svadiszius J. Czepukai-
tis S. Paszkoska M. Szimkevyczienė R. Mikulskis A. Bakunas J. Jurke-
vyczia P. Jurkevyczienė U. Janelionis J. Janelionienė Ona. Janelionis A.

Kasparavyczia A.

Jej kurie Sąnariai S. L. A. isz vienos kûpos persikele į kitą, privalo dūti sekretoriui Sus. žinią.

Jeigu kuriūs pertai mes klaidingai padūtume, kad jie isz Susiv. isz-
mesti, o jie bus tik persikele į kitas kûpas, tai tūj dūkite mums žinią, o
mes klaidą atitaisysime. Tai ne Centr. tik paczių sąnarių kaltė, kad per-
sikele į kitas vietas, nedūda apie savę žinoti. J. Kazakevyczia Sus. Sekr.

I visas kûpas ir draugystes prigulinczias į Susiv. mes iszsiuntinėjome
paliudijimus. Susideda jie isz dviejų dalių: viena dūdasi sąnariui, o
kita siuncziasi Susiv. sekretoriui.

Paliudijimus tūs mes prisiuntėme kûpų bei draugysezių virszinjkams,
kad jie iszdūtų jas „pilniems“ sąnariams.

Iszdūdant ant paliudijimo pasiraszo kûpos virszinjkas ir sekretorius.

Kada kurs isz sąnarių neužsimok prigulinczių į Susiv. mokesczių, tai
kûpos arba draugystės virszinybė paima atgal nog tokio nepilno sąnario
kvortelę ir siunczia ją Susiv. Sekr., o tas aną iszbraukia isz Susiv. knygų.

Numerių ant paliudijimo Centr. kom. nedėjo, kûpos turi jūs žymėti.

Ir teip, jeigu kûpoje bus 10 sąnarių, tai ant paliudijimų reik sudėti
paeiliui tūs numerius 1. 2. 3. 4. ir t. t. jeigu prisiraszys da 5 sąnariai tai
dēt toliaus 11. 12. 13. 14. 15. ir t. t. Jeigu kuris atstos isz kûpos, tai jį
iszbraukti, o jo vietą palikti tuszczia, tik vis raszyti toliaus ir toliaus 16.
17. 18....

Tūs numerius iszdūdant reikia užžymėti ant abiejų paliudijimo pusių:
ir ant tos, kuri dūdas sąnariui ir ant tos, kuri siunczias sekretoriui.

Raszosi tas numeris ant kampuczio žemiaus karunėlės, arba virszui
jos

Newarko N. J. kûpa tegul pridūda savo virszinjko adresą, nē Tėvynė,
nē laiszkai pas jūs ne nueina.

Stovis kasos.

Ineiga.

Birželio 4 kûp. Baltimore Md.	8,15	„ Shenandoah	7,35
„ „ Wilkes-Barre	19,50	12 kûp. Summersville Conn.	1,45
„ „ Pittsburg Pa.	4,80	„ Shaft Schuylk. Co. Pa.	4,60
„ „ Hazen Ark.	3,80	dr. sz. Kaz. Cincinati O.	3,90
5 dr. sz. Stanislovo isz		17 kûp. Scranton Pa.	38,00
Carbondalle	3,60	„ „ Mt-Carmel Pa.	2,00
kûp. Shamokin Pa.	8,55	„ „ Wanamie Pa.	2,40

„ „ Pittsburgh Pa.	5,60	Liepos 6 Užmokėta posmertinė a. a.
22 „ Plymouth Pa.	0,30	Zigmanto Miniekio ant rankų A.
„ „ Minersville Pa.	7,80	Olszevskio — — 150,00
24 Baltimore Md.	5,85	Už pinigus kŭp. Scrantono 0,25
25 dr. sz. Kaz. Plymouth	12,50	Užmokėta posmertinė a. a. Jūzui
30 dr sz Ant. Edwardsville	13,50	Poleskiui ant rankų kn. Žebrio 150,00
kŭp. Luzerne Borough Pa.	10,55	
dr. sz. Jūz. Phila. Pa.	1,00	Viso labo \$300,25
Liepos 1 Prisiūsta per kn. A. Kau-		Ineigos 232,05
pą Wilkes-Barre parapijonų ant		pridėjus sumą 2035,97
emigrantų namo	9,00	
dr. sz. Jūz. Plymouth Pa.	8,10	2268,02
6 kŭp. Mahanoy City	31,85	Atėmus iszeigos 300,25
„ „ Shenandoah Pa.	6,80	
Viso labo \$232,05		lieka kasoje 1967,77
		„Susiv“ kasierius J. Miliauckas.

3 *Kun. Zlotorinskas Jūzas* mirė d. 12 Sausio m.
 4 *Kaminckiutė Morta*, išz Baltimorės kŭpos mi-
 rė 3 d. Kovo 96. (posmer. turi but užmokėta vėliausiai 31 d.
 Liepos July).

5 *Kazlauckienė Julė*, Pittsburg Pa. kŭpos. (Pos-
 mertinė vėliausiai turi but iszmokėta iki 31 d. Augusto.

6 *Saluczka Kazimieras*, Chicago kŭpos. (Pos-
 mertinė privalo buti iszmokėta vėliaus iki 31 d, Augusto.

7 *Miniekis Zigmantas*, Chicagos kŭpos. (posmertinė
 turi buti užmokėta vėliausiai 30 d. Rugsėjo.)

Jūzapas Poleskis, Waterbury kŭpos (posmertinė turi
 buti užmokėta vėliausiai 30 d. Rugsėjo).

Kn. J. Žilinskas Susiv. prez.

ADRESAI

Lietuv. kunigų Amerikoje.

- Kun. P. Abromaitis, Jordan st. Shenandoah, Pa.
„ J. Kuras, Forest City, Pa.
„ M. Szedvydis, 56 Church st. Pittston, Pa.
„ J. Kaulakis, 1029 S. 5-th st. Philadelphia, Pa.
„ J. Lietuvnikas, 19 Lloyd st. Baltimore, Pa.
„ M. Krauczunas, 3216 Laurell st. Chicago, Ill.
„ J. Žebrys, 53 Green st. Waterbury, Conn.
„ J. Sutkaitis, 611 Carson st. Pittsburgh, Pa.
„ V. Matulaitis, Shenandoah, Pa.
„ Ant. Kaupas 352 South str., Wilkes-Barre, Pa.
„ B. Žindžius, Lithuanian Church,
Elizabeth Port, N. J.

Pas „Susiv.“ knigių galima gauti ženklelius:

1. Auksinis vertės \$2,00. 2. Paauksūtas 30 c., ir knygas:

1. Europos istoriją 10 c., 2. Budą senovės Lietuvių 50 c.

ant szio adreso: kun. A. Burba, Plymouth, Pa.

ITALPA

1	Dainos vargo mergytės	—	—	97
2	Fourth of July	—	—	98
3	Senovės Lietuva	—	—	103
4	Padėjimas lietuvių rusu vieszpatystėj	—	—	105
5	Peticija pas carą	—	—	106
6	Kad pritartų	—	—	107
7	Emigrantų namai	—	—	108
8	Praszo pagelbos	—	—	109
9	Susiv. reikalai	—	—	110
10	Stovis kasos	—	—	111